

ΣΤΕ 1803/2018 [Παράνομη η αδειοδότηση μονάδας ιχθυοκαλλιέργειας ελλείψει ερείσματος σε ισχύοντα χωροταξικό σχεδιασμό]

Περίληψη

- Η χωροθέτηση της επίμαχης ιχθυοκαλλιεργητικής μονάδας στη συγκεκριμένη θέση δεν θα μπορούσε, κατά τον κρίσιμο, εν προκειμένω, χρόνο, να στηριχθεί στη μεταβατική διάταξη του άρθρου 6 παρ. 2 του ν. 2242/1994, με την οποία, σε συμπλήρωση της παραγράφου 6 του άρθρου 4 του ν. 1650/1986 (όπως ίσχυε προ της τροποποίησής της με τις, κατά τα ανωτέρω, κριθείσες ως αντισυνταγματικές διατάξεις των άρθρων 18 του ν. 2732/1999 και 18 παρ. 4 του ν. 2742/1999), προβλεπόταν ότι, σε περίπτωση που δεν είχαν εγκριθεί τα κατάλληλα χωροταξικά σχέδια και κατ' ανώτατο χρονικό διάστημα τριών ετών από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού (ν. 2242/1994), η προέγκριση χωροθέτησης ήταν δυνατή κατόπιν συνεκτιμήσεως των διαθέσιμων στοιχείων χωροταξικού σχεδιασμού της ευρύτερης περιοχής και, κυρίως, της συμβατότητας της αιτούμενης εγκατάστασης με άλλες υφιστάμενες ή προγραμματιζόμενες χρήσεις και λειτουργίες της προστασίας των ανανεώσιμων ή μη φυσικών πόρων, καθώς, επίσης και των κατευθύνσεων των περιφερειακών και τομεακών αναπτυξιακών προγραμμάτων, προκειμένου να «τεκμηριώνεται η καταλληλότητα του τόπου εγκατάστασης της αιτούμενης δραστηριότητας και να διασφαλίζεται η βιώσιμη ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής». Δεν θα μπορούσε, επίσης, η εν λόγω χωροθέτηση να στηριχθεί στη διάταξη του άρθρου 12 παρ. 21 του ν. 3851/2010, δεδομένου ότι κατά την έναρξη ισχύος της η περιβαλλοντική αδειοδότηση της επίδικης μονάδας είχε ήδη ολοκληρωθεί.

Περαιτέρω, οι προσβαλλόμενες πράξεις δεν θα μπορούσαν να έχουν ως έρεισμα το ΠΠΧΣΑΑ Περιφέρειας Πελοποννήσου, το οποίο, αντιθέτως, προτείνει για τους Νομούς Κορινθίας και Αργολίδας, την «αναστολή» χωροθέτησης νέων μονάδων μέχρι τον καθορισμό «ειδικών ζωνών υδατοκαλλιεργειών», προκειμένου να αποφευχθούν «πιθανά προβλήματα ανταγωνισμού ή σύγκρουσης μη συμβατών μεταξύ τους χρήσεων», ενώ προβλέπει ότι, για τον ενδιάμεσο χρόνο, η χωροθέτηση νέων μονάδων υδατοκαλλιέργειας θα πρέπει να γίνεται μόνο μετά από σχετική πρόβλεψη γενικού πολεοδομικού πλαισίου ή ΣΧΟΟΑΠ.

Το ζήτημα της χωροθέτησης της επίδικης μονάδας δεν μπορεί, εξάλλου, να θεωρηθεί ότι ρυθμίζεται από τις διατάξεις του ειδικού χωροταξικού πλαισίου για τις υδατοκαλλιέργειες, με το οποίο η περιοχή χωροθετήσεως του έργου χαρακτηρίζεται ρητώς ως Περιοχή Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών Κατηγορίας Α (περιοχές ιδιαίτερα αναπτυγμένες), προεχόντως διότι το ειδικό αυτό πλαίσιο δεν ήταν εν ισχύ κατά τον χρόνο έκδοσης των προσβαλλόμενων πράξεων.

Δεν μπορούν, εξάλλου, να τύχουν, ενπροκειμένω, εφαρμογής οι πάγιες διατάξεις του ειδικού πλαισίου, καθόσον τούτο θα προϋπέθετε τη διενέργεια σειράς εκτιμήσεων και αξιολογήσεων που δεν μπορούν να γίνουν πρωτογενώς από τον ακυρωτικό δικαστή, αλλά μόνον από τις αρμόδιες προς τούτο διοικητικές αρχές.

Η θέση, στην οποία επετράπη η εγκατάσταση της επίδικης μονάδας, δεν έχει καθορισθεί ως περιοχή οργανωμένης ανάπτυξης υδατοκαλλιεργειών (Π.Ο.Α.Υ.), ούτε έχει προβλεφθεί η χωροθέτηση της εν λόγω μονάδας από εγκεκριμένη ζώνη οικιστικού ελέγχου ή από χωροταξικό ή άλλο ρυθμιστικό σχέδιο ως περιοχή κατάλληλη για την ανάπτυξη αντίστοιχων δραστηριοτήτων. Επομένως, η αδειοδότηση της μονάδας αυτής με τις προσβαλλόμενες πράξεις δεν ευρίσκει έρεισμα σε ισχύοντα χωροταξικό σχεδιασμό.

Πρόεδρος: Αγγ. Θεοφιλοπούλου

Εισηγητής: Χρ. Ντουχάνης

Βασικές σκέψεις

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση α) της 2627/16.4.2007 απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Πελοποννήσου, με την οποία εγκρίθηκε η εκμίσθωση στην εταιρεία «Ι. Α.Ε.» με το διακριτικό τίτλο “Ι. Α.Ε.”, θαλάσσιας έκτασης είκοσι στρεμμάτων στη θαλάσσια περιοχή βορείως της θέσεως “Ασπροβούνι” του Δήμου Επιδαύρου του Νομού Αργολίδος, προς το σκοπό μετεγκατάστασης της ιχθυοκαλλιεργητικής της μονάδας, β) της 2239/8.6.2007 απόφασης του Γενικού Γραμματέα της ίδιας Περιφέρειας, με την οποία εγκρίθηκαν περιβαλλοντικοί όροι για την μετεγκατάσταση της ως άνω μονάδας ιχθυοκαλλιέργειας, δυναμικότητας 230 τόνων ετησίως διαφόρων μεσογειακών ειδών θαλασσινών ψαριών από την περιοχή Αγίου Νικολάου του Δήμου Κρανιδίου του Νομού Αργολίδος στην προαναφερόμενη θέση, και γ) της 32309/6184/30.11.2010 απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Πελοποννήσου, με την οποία χορηγήθηκε στην ως άνω εταιρεία άδεια ίδρυσης και λειτουργίας της προαναφερόμενης μονάδας.

3. Επειδή, η ως άνω εταιρεία «Ι. Α.Ε.», κατ’ αίτηση της οποίας εκδόθηκαν οι προσβαλλόμενες πράξεις αδειοδότησης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας, με προφανές έννομο συμφέρον παρεμβαίνει υπέρ του κύρους των πράξεων αυτών.

4. Επειδή, με την υπό κρίση αίτηση παραδεκτώς προσβάλλεται η απόφαση για την εκμίσθωση της αναγκαίας για την εγκατάσταση της επίδικης μονάδας θαλάσσιας έκτασης, η οποία, εκδιδόμενη κατ’ εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 7 του ν. 1845/1989 (Α’ 102), όπως οι διατάξεις αυτές ίσχυαν κατά τον κρίσιμο χρόνο,

και αποσκοπούσα στην εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού, συνιστάμενου στην αύξηση του υδατοκαλλιεργητικού δυναμικού της χώρας, έχει εκτελεστό χαρακτήρα (βλ. ΣτΕ 4901/2013, 2985/2005). Παραδεκτώς, προσβάλλονται, περαιτέρω, τόσο η απόφαση περί χορηγήσεως της άδειας ιδρύσεως και λειτουργίας της εν λόγω μονάδας, όσο και η απόφαση περί εγκρίσεως των περιβαλλοντικών όρων για τη μετεγκατάστασή της. Οι προσβαλλόμενες αποφάσεις, οι οποίες αφορούν την ίδια μονάδα ιχθυοκαλλιέργειας, είναι συναφείς και, ως εκ τούτου, παραδεκτώς, από της απόψεως αυτής, προσβάλλονται με την αυτή αίτηση ακυρώσεως (βλ. ΣτΕ 4901/2013, 5447/2012, 1673/2010).

5. Επειδή, τα αιτούντα φυσικά πρόσωπα, φερόμενα ως μόνιμοι κάτοικοι της πρώην Κοινότητας Κόρφου Ν. Κορινθίας (βλ. προσκομιζόμενο συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο), που είχε συνενωθεί με τον Δήμο Σολυγείας (άρθρο 1 του ν. 2539/1997, Α' 244), πριν την κατάργηση του Δήμου αυτού και τη συνένωσή του με τον επίσης αιτούντα, Δήμο Κορίνθου (άρθρο 1 του ν. 3852/2010, Α' 87), με έννομο συμφέρον ασκούν την κρινόμενη αίτηση, υποστηρίζοντας ότι η λειτουργία της ένδικης μονάδας, η οποία πρόκειται να εγκατασταθεί πλησίον της ακτής Κόρφου και, συγκεκριμένα, σε απόσταση 4,21 χιλιομέτρων (2,27 ναυτικά μίλια) από αυτήν (βλ. την 15.6.2011 «βεβαίωση απόστασης» της εταιρείας Πληροφορικής Ε. ΣΑ), θα προκαλέσει σημαντική υποβάθμιση του θαλάσσιου και παράκτιου περιβάλλοντος της περιοχής (πρβλ. ΣτΕ 3834/2013). Με έννομο συμφέρον, εξάλλου, ασκείται η παρούσα αίτηση και από το Δήμο Κορινθίων, εγγύτητα προς τα όρια της εδαφικής περιφέρειας του οποίου εγκαθίσταται η αδειοδοτηθείσα μονάδα (πρβλ. ΣτΕ 3834/2013). Με έννομο, τέλος, συμφέρον ασκεί την κρινόμενη αίτηση και το αιτούν σωματείο, στους καταστατικούς σκοπούς του οποίου περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, "η προστασία της θαλάσσιας περιοχής των ακτών και παραλιών της περιοχής Κόρφου ..." και "η πρόληψη και προστασία της θαλάσσιας περιοχής και των ακτών από τη ρύπανση, με τις πάσης φύσεως εγκαταστάσεις, οι οποίες λειτουργούν πλησίον των θαλασσίων περιοχών αυτού" (άρθρο 2). Απορριπτέοι, κατά συνέπεια, τυγχάνουν οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας. Δεν ασκεί δε, από της απόψεως αυτής, επιρροή το γεγονός ότι, όπως υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα, οι αιτούντες δεν θα υποστούν βλάβη από τη λειτουργία της μονάδας, για τον λόγο ότι τα θαλάσσια ρεύματα της περιοχής δεν κινούνται προς τα βόρεια, όπου βρίσκεται ο Κόρφος, αλλά προς την αντίθετη κατεύθυνση, δηλαδή προς τα νοτιοανατολικά, όπως προκύπτει από την από μηνός Ιουνίου 2011 τεχνική έκθεση του Εργαστηρίου Γεωλογίας Υδάτινων Συστημάτων του ΤΕΙ Μεσολογίου, διότι η βλάβη που επικαλούνται οι αιτούντες δεν περιορίζεται μόνον στις άμεσες συνέπειες της λειτουργίας της αδειοδοτηθείσης μονάδας στην παρακείμενη παραλία του Κόρφου, αλλ' αφορά και την υποβάθμιση του θαλάσσιου και παράκτιου οικοσυστήματος της ευρύτερης περιοχής.

6. Επειδή, όπως έχει κριθεί, η δημοσιοποίηση της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων κατά τους όρους της Κ.Υ.Α. 75308/5512/1990 (Β. 691),

αρχικώς, και κατά τους όρους της Κ.Υ.Α. Η.Π. 37111/2021/26.9.2003 (Β΄ 1391), ακολούθως, δεν αρκούσε, καθ' εαυτή, για να συναχθεί τεκμήριο πλήρους γνώσης της απόφασης αυτής εκ μέρους των αιτούντων (ΣτΕ 673/2010 Ολομ., 3520/2006 Ολομ., 2173/2002 Ολομ. κ.ά.). Περαιτέρω, όπως έχει κριθεί, υπό το καθεστώς περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων των ν. 1650/1986 και 3010/2002, η δημοσιοποίηση της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων κατά τους όρους των ως άνω κανονιστικών αποφάσεων δεν κινεί, αφ' εαυτής την προθεσμία προσβολής της απόφασης με αίτηση ακυρώσεως, αυτή, όμως, συνεκτιμάται με τις εκάστοτε ιδιαίτερες περιστάσεις, μεταξύ δε αυτών συγκαταλέγεται η έναρξη των εργασιών εκτέλεσης του έργου, η πρόοδος τους και το χρονικό σημείο κατά το οποίο εμφανίζονται στον εξωτερικό κόσμο τα χαρακτηριστικά του έργου, αλλά και η κλίμακα της τοπικής κοινωνίας και η τυχόν ευρεία δημοσιότητα που έλαβε στον τύπο το έργο (ΣτΕ 4150/2011, 673/2010 Ολομ. κ.ά.).

7. Επειδή, η αίτηση ακυρώσεως, κατατεθείσα την 25.2.2011, ασκήθηκε τρία έτη και δέκα μήνες μετά την έκδοση της χρονικώς πρότερης προσβαλλόμενης πράξης και τρεις μήνες περίπου μετά την έκδοση της τελευταίας. Από τα στοιχεία, εξάλλου, του φακέλου προκύπτει ότι η εκτέλεση της χρονικώς πρότερης προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία εγκρίθηκε η εκμίσθωση της αναγκαίας για τη μεταγκατάσταση της μονάδας θαλάσσιας έκτασης, ανεστάλη με την από 3.8.2007 προσωρινή διαταγή του Προέδου του Συμβουλίου της Επικρατείας κατ' αποδοχή αιτήσεως του τρίτου Δήμου Κρανιδίου, η ισχύς δε της εν λόγω προσωρινής διαταγής δεν προβάλλεται ούτε προκύπτει ότι είχε αρθεί προ της δημοσιεύσεως της απορριπτικής της αιτήσεως ακυρώσεως 1872/2010 (2.6.2010) αποφάσεως του Δικαστηρίου, με την οποία απερρίφθη ως απαράδεκτη η οικεία αίτηση ακυρώσεως. Όπως, μάλιστα, προκύπτει από το 2111.20/06/23.6.2011 έγγραφο του Γραφείου Γενικής Αστυνομίας του Λιμεναρχείου Ίσθμιας, «η εγκατάσταση της μονάδας ιχθυοκαλλιέργειας με την επωνυμία "Ι. Α.Ε." στη θέση Β. Ασπροβουνίου Δήμου Επιδαύρου, πραγματοποιήθηκε την 28-29/12.2010 και λειτούργησε την 30-12-2010, μετά από την έκδοση της σχετικής άδειας ίδρυσης και λειτουργίας από την Περιφέρεια Πελοποννήσου . . . , και κατόπιν σχετικού ελέγχου από όργανα της Υπηρεσίας μας», δηλαδή σε χρόνο που απέχει λιγότερο από 60 ημέρες από την άσκηση της αιτήσεως (25.2.2011). Τεκμήριο, εξάλλου, γνώσης, και μάλιστα πλήρους εκ μέρους των αιτούντων δεν μπορεί να συναχθεί ούτε από το έντονο ενδιαφέρον τους για τη λειτουργία της επίμαχης μονάδας ούτε από τις αντιδράσεις της τοπικής κοινωνίας, προεχόντως για το λόγο ότι η τρίτη προσβαλλόμενη πράξη εκδόθηκε σε χρόνο που απέχει μόλις τρεις μήνες από την κατάθεση της αιτήσεως. Τέλος, τεκμήριο πλήρους γνώσεως δεν δημιουργείται ούτε από το γεγονός της ασκήσεως αιτήσεως ακυρώσεως εκ μέρους άλλου Δήμου, διότι η αίτηση αυτή αφορούσε, πάντως, μόνον την πράξη εκμίσθωσης της αναγκαίας για τη λειτουργία της μονάδας εκτάσεως. Πρέπει, επομένως, να απορριφθούν οι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας, σύμφωνα με τους οποίους η αίτηση ακυρώσεως είναι απορριπτέα ως εκπρόθεσμη.

8. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, με την 3058/27.2.2002 απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Πελοποννήσου χορηγήθηκε στην παρεμβαίνουσα εταιρεία προέγκριση χωροθέτησης, με βάση τις γενικές διατάξεις του ν. 1650/1986 (Α' 160) και κατόπιν της 341/26.2.2002 υπηρεσιακής εισηγήσεως, για την εγκατάσταση ιχθυοκαλλιεργητικής μονάδας δυναμικότητας 220 τόνων, στην θέση "Άγιος Νικόλαος" του Δήμου Κρανιδίου (ήδη Δήμου Ερμιονίδας) του Ν. Αργολίδος. Για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων αυτών εκμισθώθηκε, εν συνεχεία, στην παρεμβαίνουσα θαλάσσια έκταση είκοσι στρεμμάτων με την 1402/18.4.2003 απόφαση του Νομάρχη Αργολίδος, ενώ, με την 4098/6.12.2004/6.4.2005 απόφαση του Γενικής Γραμματέως της Περιφέρειας Πελοποννήσου, εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι λειτουργίας της μονάδας ιχθυοκαλλιέργειας της παρεμβαίνουσας, που καθορίστηκε ως "πλωτή μονάδα εντατικής εκτροφής διαφόρων μεσογειακών ειδών θαλασσίων ψαριών (όπως μυτάκι, φαγκρί, μουρμούρα κ.ά.)". Η διαδικασία ολοκληρώθηκε με την έκδοση της 4165/18.7.2006 απόφασης της Γεν. Γραμμ. Περιφέρειας, με την οποία χορηγήθηκε άδεια ίδρυσης και λειτουργίας της εν λόγω ιχθυοκαλλιεργητικής μονάδας. Ακολούθησαν, όμως, αιτήσεις ακυρώσεως του Δήμου Κρανιδίου κατά των ως άνω πράξεων, οι οποίες έγιναν δεκτές με τις 5447/2012 και 107/2014 αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας. Ειδικότερα, με την 5447/2012 απόφαση του Δικαστηρίου, ακυρώθηκε η μεν 3058/27.2.2002 προέγκριση χωροθέτησης με την αιτιολογία ότι είχε εκδοθεί χωρίς να έχει θεσπισθεί στην περιοχή ζώνη ανάπτυξης ιχθυοτροφείων ή χωρίς να προβλέπεται η χωροθέτηση του ιχθυοτροφείου αυτού από άλλα μέσα χωροταξικού ή ευρύτερου πολεοδομικού σχεδιασμού, η δε 1402/18.4.2003 έγκριση εκμίσθωσης της θαλάσσιας έκτασης ακυρώθηκε ως ερειδόμενη επί της ακυρωθείσης χωροθετήσεως. Για τον ίδιο, εξάλλου, λόγο, με την 107/2014 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, ακυρώθηκαν η 4098/6.12.2004/6.4.2005 ΑΕΠΟ και η 4165/18.7.2006 άδεια ίδρυσης και λειτουργίας της μονάδας. Ενώσω εκκρεμούσε η έκδοση αποφάσεως επί των ως άνω αιτήσεων ακυρώσεως, κινήθηκε η διαδικασία μετεγκατάστασης της επίμαχης ιχθυοκαλλιεργητικής μονάδας σε άλλη θέση και, συγκεκριμένα, σε περιοχή του Δήμου Επιδαύρου. Στο πλαίσιο αυτό, εκπονήθηκε η από μηνός Απριλίου 2006 προμελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, βάσει της οποίας εκδόθηκε η 415/5.2.2007 πράξη της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Με την πράξη αυτή, η οποία έχει χαρακτήρα θετικής γνωμοδότησης, ολοκληρώθηκε το στάδιο προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης για τη μετεγκατάσταση του ιχθυοτροφείου της παρεμβαίνουσας στην περιοχή βορείως Ασπροβουνίου του Δήμου Επιδαύρου. Ακολούθησε η εκ μέρους της παρεμβαίνουσας υποβολή της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων του έργου προς έγκριση. Όπως προκύπτει από τη μελέτη αυτή, η οποία συντάχθηκε τον Μάρτιο 2007, η επιλεγείσα για τη μετεγκατάσταση της υφιστάμενης μονάδας περιοχή βρίσκεται σε απόσταση πέντε, περίπου, χιλιομέτρων από τον πλησιέστερο οικισμό (Νέα Επίδαυρος), ενώ η έναντι αυτής χερσαία περιοχή είναι απόκρημνη, χωρίς παραλία και οδό πρόσβασης, τα δε ενδότερά της αποτελούσαν δασική έκταση, «χωρίς οπτική επαφή με τη θαλάσσια έκταση, λόγω του απόκρημνου

της περιοχής και της μορφολογίας του εδάφους» (σελ. 23). Στη μελέτη αναφέρεται, επίσης, ότι στην ευρύτερη περιοχή εγκατάστασης του έργου, λειτουργούν επτά πλωτές μονάδες ιχθυοκαλλιέργειας, μία, μάλιστα, εξ αυτών είχε εγκατασταθεί σε παρακείμενη έκταση. Μετά την εκπόνηση της ως άνω ΜΠΕ, εκδόθηκε η πρώτη προσβαλλόμενη 2627/16.4.2007 απόφαση του Γεν. Γραμμ. Περιφέρειας Πελοποννήσου, με την οποία εκμισθώθηκε στην παρεμβαίνουσα η αναγκαία θαλάσσια έκταση για τη μετεγκατάσταση της ιχθυοκαλλιεργητικής της μονάδας (βλ. και 8189/24.5.2007 συμβολαιογραφική πράξη εκμίσθωσης). Κατά της απόφασης αυτής ασκήθηκε αίτηση ακυρώσεως από το Δήμο Επιδαύρου, η οποία απορρίφθηκε ως απαράδεκτη με την 1872/2010 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Εν τω μεταξύ, εκδόθηκε η δεύτερη προσβαλλόμενη 2239/8.6.2007 απόφαση του Γεν. Γραμματέα Περιφέρειας, με την οποία εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι για την μετεγκατάσταση της ένδικης μονάδας, η συνολική ετήσια δυναμικότητα της οποίας καθορίστηκε στους διακόσιους τριάντα τόνους θαλασσινών ψαριών (νέων ενδημικών μεσογειακών ειδών). Κατά τους ειδικότερους όρους της εγκριτικής αυτής πράξεως, η μονάδα, η οποία θα δέχεται την αναγκαία ποσότητα γόνου τμηματικά (τρεις φορές κατ' έτος), θα αποτελείται από συστοιχίες είκοσι τεσσάρων, συνολικώς, πλωτών ιχθυοκλωβών, οι οποίες θα εγκατασταθούν σε βάθος θαλάσσης όχι μικρότερο των είκοσι πέντε μέτρων και θα αποτελούνται από οκτώ πλαστικούς ιχθυοκλωβούς, περιμέτρου 30 μ. και διαμέτρου 9,6 μ., δεκατέσσερις κυκλικούς ιχθυοκλωβούς, περιμέτρου 50 μ. και διαμέτρου 15,9 μ., και δύο πλαστικούς κυκλικούς ιχθυοκλωβούς διαχείρισης, περιμέτρου 30 μ. και διαμέτρου 9,6 μ. Κατόπιν τούτων, εκδόθηκε και η τρίτη προσβαλλόμενη 32309/6184/30.11.2010 απόφαση του Γεν. Γραμμ. Περιφέρειας, με την οποία χορηγήθηκε στην παρεμβαίνουσα άδεια ίδρυσης και λειτουργίας της ιχθυοκαλλιεργητικής της μονάδας.

9. Επειδή, μετά την άσκηση της αιτήσεως ακυρώσεως και πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης εκδόθηκε η 27620/693/22.4.2015 απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου, με την οποία εγκρίθηκε η εκμίσθωση θαλάσσιας έκτασης για πιθανή μετεγκατάσταση της μονάδας της παρεμβαίνουσας από τη θέση "Βόρεια Ασπροβουνίου του Δήμου Επιδαύρου" σε άλλη θέση, δυτικά από αυτήν. Η πράξη αυτή, όμως, δεν αντικατέστησε την πρώτη προσβαλλόμενη έγκριση εκμίσθωσης της έκτασης "Βόρεια Ασπροβουνίου" κατά τρόπο ώστε να επιφέρει κατάργηση της δίκης κατά το άρθρο 32 παρ. 2 του π.δ. 18/1989 (Α'8), αντικείμενο της οποίας, άλλωστε, δεν αποτελεί μόνον η προσβαλλόμενη έγκριση εκμίσθωσης, αλλά και οι προσβαλλόμενες πράξεις έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και χορήγησης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας, τούτο δε προεχόντως για το λόγο ότι η νέα πράξη που αφορά την εκμίσθωση άλλης θαλάσσιας έκτασης προβλέπει την αυτοδίκαιη ανάκληση της ίδιας εάν ακυρωθεί η τρίτη προσβαλλόμενη άδεια ίδρυσης και λειτουργίας. Ενόψει τούτων, η δίκη διατηρεί το αντικείμενό της και η αίτηση είναι κατ' ουσίαν εξεταστέα.

10. Επειδή, από τις διατάξεις του άρθρου 24, καθώς και των άρθρων 79 παρ. 8 και 106 παρ. 1 του Συντάγματος προκύπτει ότι ο χωροταξικός σχεδιασμός ανατίθεται στην Πολιτεία, που οφείλει να θεσπίζει τις αναγκαίες ρυθμίσεις ώστε να διασφαλίζονται η προστασία του περιβάλλοντος, οι άριστοι δυνατοί όροι διαβίωσης του πληθυσμού και η οικονομική ανάπτυξη στα πλαίσια της αρχής της αειφορίας (βιώσιμης ανάπτυξης). Ουσιώδης όρος για τη βιώσιμη ανάπτυξη είναι τα χωροταξικά σχέδια, όπως αυτά προβλέπονται, διαδοχικώς στον ν. 360/1976 (Α΄ 151) και στον ν. 2742/1999 (Α΄ 207), τα οποία, με βάση την ανάλυση των δεδομένων και την πρόγνωση των μελλοντικών εξελίξεων, θέτουν τους μακροπρόθεσμους στόχους της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης και ρυθμίζουν, μεταξύ άλλων, το πλαίσιο για τη διαμόρφωση των περιοχών άσκησης παραγωγικών δραστηριοτήτων. Στο πλαίσιο αυτό και καθόσον αφορά ειδικώς τις ιχθυοτροφικές μονάδες, που από τη φύση τους επάγονται οχλήσεις και για τις οικιστικές περιοχές και για το περιβάλλον, η εγκατάστασή τους είναι επιτρεπτή μόνο σε περιοχές που εκ των προτέρων και με βάση νόμιμα κριτήρια έχουν καθορισθεί ως περιοχές προοριζόμενες για την ανάπτυξη της δραστηριότητας αυτής. Τα κριτήρια αυτά πρέπει να ανάγονται τόσο στην ανάγκη ανάπτυξης της παραγωγικής αυτής δραστηριότητας, όσο και στην ανάγκη προστασίας του φυσικού, οικιστικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, ώστε η ανάπτυξη που επιδιώκεται με την εγκατάσταση της επιχειρηματικής μονάδας να παραμένει στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας. Μέχρις ότου δε εκπονηθούν και εγκριθούν τα ολοκληρωμένα χωροταξικά σχέδια, και εφόσον το ζήτημα του τόπου άσκησης της σχετικής δραστηριότητας δεν ρυθμίζεται με εγκεκριμένο ρυθμιστικό ή πολεοδομικό σχέδιο ή με Ζ.Ο.Ε., η εγκατάσταση μονάδων ιχθυοκαλλιέργειας επιτρέπεται, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, κατ' εξαίρεση μόνον σε ζώνες ανάπτυξης ιχθυοτροφείων, εγκρινόμενες κατά το άρθρο 24 του ν. 1650/1986 (Α΄ 160), όπως ίσχυε πριν από την αντικατάστασή του με το άρθρο 10 παρ. 1 του ν. 2742/1999 (Α΄ 207), με το οποίο προβλεπόταν ο καθορισμός «ζωνών ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων». Ενόψει τούτων, δεν επιτρέπεται η έκδοση διοικητικών πράξεων, με τις οποίες καθορίζεται θέση για την λειτουργία ιχθυοτροφικής μονάδας σε περιοχή που δεν έχει ενταχθεί σε ζώνη ανάπτυξης ιχθυοτροφείων κατά τη διαδικασία του άρθρου 24 του ν. 1650/1986, εκτός αν προβλέπεται χωροθέτηση ιχθυοτροφείου από εγκεκριμένη Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου η από εγκεκριμένο χωροταξικό ή ρυθμιστικό ή άλλο αντίστοιχο σχέδιο. Δεν επιτρέπεται, κατά συνέπεια, η έκδοση πράξεων με τις οποίες εγκρίνονται απευθείας περιβαλλοντικοί όροι ιχθυοτροφικής μονάδας κατά τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 1650/1986, χωρίς, δηλαδή, η καταρχήν εγκατάστασή της σε ορισμένη θέση να συνιστά υλοποίηση ήδη υφισταμένου εγκεκριμένου σχεδίου, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση της συνταγματικής επιταγής της βιώσιμης ανάπτυξης και αειφορίας. Και ήταν μεν ανεκτή συνταγματικώς η υπό το προΐσχύσαν νομοθετικό καθεστώς παρασχεθείσα με το άρθρο 6 παρ. 2 του ν. 2242/1994 (Α΄ 162) δυνατότητα να καθορίζεται για εύλογη μεταβατική περίοδο η θέση εγκατάστασης δραστηριοτήτων απευθείας με την προβλεπόμενη στο ν. 1650/1986 περιβαλλοντική αδειοδότηση, μετά

από συνεκτίμηση στοιχείων χωροταξικού σχεδιασμού της ευρύτερης περιοχής, έστω και αν δεν είχαν ακόμη εγκριθεί χωροταξικά σχέδια και προγράμματα, αντίκειται όμως στο Σύνταγμα η δυνατότητα επ' άοριστον χρήσης της ευχέρειας αυτής, η οποία χορηγήθηκε αρχικώς με το άρθρο 18 του ν. 2732/1999 (Α' 154) και διατηρήθηκε, ακολούθως, με το άρθρο 18 παρ. 4 του ν. 2742/1999 και, μάλιστα, με αναδρομική ισχύ (ΣτΕ 3834/2013, 2917/2012, 565/2012, 2489/2006 Ολομ.).

11. Επειδή, με το άρθρο 2 του ν. 3010/2002, αντικαταστάθηκε, κατά τα προαναφερόμενα, το άρθρο 4 του ν. 1650/1986 και ρυθμίσθηκε εξ υπαρχής η έγκριση περιβαλλοντικών όρων έργων και δραστηριοτήτων που δύνανται να έχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον. Στην παρ. 6 α του νέου άρθρου 4 του ν. 1650/1986 ρυθμίζεται η προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον έργων και δραστηριοτήτων, στην δε παρ. 6β απαριθμούνται (στ. αα έως εε) τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη κατά την εκτίμηση αυτή (χωροταξικές κατευθύνσεις και σχέδια, περιβαλλοντική ευαισθησία περιοχής, χαρακτηριστικά περιβαλλοντικών επιπτώσεων, οφέλη και θετικές επιπτώσεις του έργου κ.λπ.). Στα στοιχεία αυτά προστέθηκε υποπερίπτωση στστ' με το άρθρο 12 παρ. 21 του ν. 3851/2010 (Α' 85), η οποία ρυθμίζει ειδικώς την προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση των ιχθυοκαλλιεργητικών μονάδων και προβλέπει τα εξής: «Κατά τη μεταβατική φάση μέχρι της εγκρίσεως του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Υδατοκαλλιέργειες, σύμφωνα με το ν. 2742/1999 (ΦΕΚ 207 Α') και κατ' ανώτατο χρονικό διάστημα ενός έτους από της ισχύος του παρόντος, για την ίδρυση νέων μονάδων υδατοκαλλιέργειας ή τη μετεγκατάσταση, τον εκσυγχρονισμό, επέκταση ή τροποποίηση υφισταμένων μονάδων, σε περιοχές που δεν έχουν εγκριθεί χωροταξικά, ρυθμιστικά και πολεοδομικά σχέδια ή άλλα σχέδια χρήσεων γης, η απαιτούμενη ... προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση, γίνεται μετά από συνεκτίμηση των διαθέσιμων στοιχείων του ευρύτερου χωροταξικού σχεδιασμού και κυρίως αυτών που απορρέουν από υφιστάμενες ή υπό εξέλιξη μελέτες χωροταξικού χαρακτήρα, λαμβάνοντας υπόψη και τα αναφερόμενα στα σημεία ββ' έως εε' της παραγράφου 6β του παραπάνω [παρόντος] άρθρου». Η διάταξη αυτή, η οποία καθιστά υπό προϋποθέσεις επιτρεπτή την έναρξη περιβαλλοντικής αδειοδότησης ιχθυοκαλλιεργητικής μονάδας ακόμη και σε περιοχές που δεν έχουν ορισθεί ως κατάλληλες για το σκοπό αυτό από σχέδια χωροταξικά, ρυθμιστικά ή άλλα, δεν επηρεάζει, πάντως, την παρούσα υπόθεση, δεδομένου ότι, κατά την έναρξη ισχύος της η περιβαλλοντική αδειοδότηση της ιχθυοκαλλιεργητικής μονάδας της παρεμβαίνουσας είχε ήδη ολοκληρωθεί.

12. Επειδή, με την 25294/25.6.2003 απόφαση της Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Β' 1485/10.10.2003), η οποία μνημονεύεται στο προοίμιο της δεύτερης προσβαλλόμενης πράξεως περί εγκρίσεως των περιβαλλοντικών όρων για τη μετεγκατάσταση της επίδικης μονάδας, εγκρίθηκε το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας

(ΠΠΧΣΑΑ) Πελοποννήσου. Όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 της αποφάσεως αυτής, στους στόχους του περιφερειακού χωροταξικού σχεδιασμού της Περιφέρειας Πελοποννήσου περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η εξειδίκευση και συμπλήρωση των βασικών προτεραιοτήτων και επιλογών των χωρικών κατευθύνσεων, με την ενεργοποίηση των μηχανισμών του ν. 2742/1999 και, συγκεκριμένα, με τον καθορισμό περιοχών ειδικών χωρικών παρεμβάσεων και οργανωμένης ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων. Στην παρ. 3.3.2. του άρθρου 3 του ΠΠΧΣΑΑ, υπό τον τίτλο «Παράκτιος Χώρος» (σελ. 20791 ΦΕΚ) αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Ειδικά για το θέμα των ιχθυοκαλλιεργειών και ειδικότερα για τους Νομούς Κορινθίας και Αργολίδας όπου είναι εγκατεστημένος σημαντικός αριθμός λειτουργουσών ιχθυοκαλλιεργειών θα πρέπει να ανασταλούν οι διαδικασίες χωροθέτησης νέων, προκειμένου έως τον προσδιορισμό «ειδικών ζωνών υδατοκαλλιεργειών» από το αρμόδιο Υπουργείο Γεωργίας να μη δημιουργούνται πιθανά προβλήματα ανταγωνισμού ή σύγκρουσης μη συμβατών μεταξύ τους χρήσεων. Εν τω μεταξύ και έως την εκπόνηση της σχετικής μελέτης, θεωρείται σκόπιμο η χωροθέτηση νέων ιχθυοκαλλιεργειών να γίνεται μόνον μετά από σχετική πρόβλεψη από αντίστοιχο ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ». Συναφώς, στο άρθρο 3 στ. Δ.2.1., ως “Μακροπρόθεσμοι Άξονες Δράσης” (2.1. Άξονες Δράσεων κατά Τομέα. Πρωτογενής Τομέας) του ίδιου Περιφερειακού Πλαισίου (σελ. 20796 ΦΕΚ) αναφέρονται η «ενίσχυση ολοκληρωμένων δράσεων αλιείας (μονάδες επεξεργασίας αλιευμάτων, ιχθυόσκαλες, συσκευαστήρια, κ.λ.π.)» και ο «εκσυγχρονισμός, επέκταση και μετεγκατάσταση μονάδων υδατοκαλλιεργειών μετά από μελέτη καθορισμού ειδικών ζωνών για την εγκατάσταση και λειτουργία τους» και η δημιουργία «υποδομών δικτύου παρακολούθησης της εξέλιξης του τομέα, πρότυπα πειραματικά έργα στο πλαίσιο των καινοτόμων ενεργειών σε συνδυασμό με λήψη μέτρων και θέσπιση όρων για την προστασία του θαλάσσιου και χερσαίου περιβάλλοντος (σύγκρουση χρήσεων)». Εξάλλου, στον συνημμένο στο περιφερειακό πλαίσιο χάρτη Β.4 «Αξιολόγηση Χωροταξικής Οργάνωσης της Περιφέρειας και Προοπτικές - Β4.β: Προοπτικές» (σελ. 20815 ΦΕΚ), η θαλάσσια περιοχή στην ανατολική πλευρά του Δήμου Επιδαύρου του Νομού Αργολίδας, στην οποία πρόκειται να εγκατασταθεί η επίμαχη μονάδα, σημαίνεται ως παράκτια ζώνη ήπιας τουριστικής ανάπτυξης.

13. Επειδή, μετά την άσκηση της υπό κρίση αιτήσεως ακυρώσεως (25.2.2011), εγκρίθηκε το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Υδατοκαλλιέργειες (Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α.) και η οικεία στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού (31722/4-11-2011 απόφαση της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον Τομέα του Χωροταξικού Σχεδιασμού και της Αειφόρου Ανάπτυξης, Β´ 2505/4.11. 2011). Σύμφωνα με το άρθρο 1, σκοπός του ειδικού χωροταξικού πλαισίου είναι η παροχή κατευθύνσεων, κανόνων και κριτηρίων για τη χωρική ανάπτυξη του κλάδου στον ελληνικό χώρο και των αναγκαίων προς τούτο υποδομών, με στόχο τη διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος και της ανταγωνιστικότητας του κλάδου. Στο άρθρο 3 της ίδιας

απόφασης, με τις διατάξεις του οποίου επιχειρείται η αποσαφήνιση των κρίσιμων για την εφαρμογή του πλαισίου όρων, ορίζονται τα εξής: «α. . . β. . . Υδατοκαλλιέργεια: η καλλιέργεια ή εκτροφή υδρόβιων οργανισμών με τη χρήση διαφόρων τεχνικών με σκοπό την αύξηση, πέραν των φυσικών ικανοτήτων του περιβάλλοντος, της παραγωγής των εν λόγω οργανισμών . . . Περιοχές Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (Π.Α.Υ.): θαλάσσιες περιοχές που πληρούν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά για την ανάπτυξη των υδατοκαλλιεργειών, εντός των οποίων χωροθετούνται μονάδες σε: α) οργανωμένους υποδοχείς, με τη μορφή Π.Ο.Α.Υ., β) Περιοχές Άτυπης Συγκέντρωσης Μονάδων (Π.Α.Σ.Μ.) και γ) μεμονωμένα. Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (Π.Ο.Α.Υ.): θαλάσσιες εκτάσεις εντός Π.Α.Υ., οργανωμένες κατά την έννοια του άρθρου 10 του Ν. 2742/1999, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, εντός των οποίων η συνολική έκταση μίσθωσης των μονάδων υδατοκαλλιέργειας της Π.Ο.Α.Υ., ανεξαρτήτως εκτρεφόμενου είδους, είναι μεγαλύτερη των 100 στρεμμάτων. Περιοχές Άτυπης Συγκέντρωσης Μονάδων (Π.Α.Σ.Μ.): θαλάσσιες εκτάσεις εντός Π.Α.Υ., στις οποίες αναπτύσσονται μέχρι πέντε μονάδες υδατοκαλλιέργειας. Η συνολική μισθωμένη έκταση των μονάδων για το σύνολο των εκτρεφόμενων ειδών είναι κατ' ανώτατο 100 στρέμματα, ενώ η απόσταση μεταξύ των μονάδων είναι από 500μ. έως δύο (2) χιλιόμετρα κατ' ανώτατο όριο, μετρούμενο σε ευθεία. Οι Π.Α.Σ.Μ. αποτελούν μεταβατική κατάσταση πριν τη θεσμοθέτηση Π.Ο.Α.Υ. . . .». Με τις ίδιες διατάξεις προβλέπεται, περαιτέρω, η, υπό προϋποθέσεις, δυνατότητα μεμονωμένων χωροθετήσεων, εντός ή εκτός Π.Α.Υ. Στο δεύτερο, εξάλλου, κεφάλαιο του ειδικού πλαισίου (άρθρα 5 - 6) καθορίζεται το Εθνικό Πρότυπο Χωροταξικής Οργάνωσης Υδατοκαλλιεργειών, οι κατευθύνσεις για το καθεστώς και τους όρους χωροθέτησης μονάδων και υποδοχέων υδατοκαλλιέργειας, τα κριτήρια, καθώς και οι συμβατότητες χωροθέτησης νέων εγκαταστάσεων υδατοκαλλιεργειών ή εγκαταστάσεων άλλων δραστηριοτήτων πλησίον αυτών. Ειδικότερα, στο άρθρο 5 παρ. 1α (Χωροθέτηση μονάδων θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας) προβλέπεται ότι οι μονάδες θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας αναπτύσσονται σε επιλεγμένες ευρύτερες θαλάσσιες περιοχές, οι οποίες κρίνονται κατάλληλες για τη χωροθέτηση υδατοκαλλιεργητικών μονάδων, οι οποίες καλούνται Π.Α.Υ., μέσα δε στις Π.Α.Υ. προσδιορίζονται ζώνες, είτε οργανωμένες με φορέα διαχείρισης, τις Π.Ο.Α.Υ., με την έννοια των Περιοχών Οργανωμένων Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (Π.Ο.Α.Π.Δ.) του άρθρου 10 του ν. 2742/1999, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και των οποίων η επακριβής επιθυμητή χωροθέτηση πραγματοποιείται σε υποκείμενο επίπεδο σχεδιασμό (χωροταξικό, πολεοδομικό ή τομιακό), είτε με μορφή άτυπων συγκεντρώσεων, των ΠΑΣΜ. Χωροθέτηση νέων μονάδων γίνεται σε ΠΟΑΥ και ΠΑΣΜ. Εξάλλου, στο στ. Ι) του ίδιου άρθρου υπό τον τίτλο "Καθορισμός Περιοχών Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργείας (Π.Α.Υ.)" (σελ. 36566 ΦΕΚ) καθορίζονται οι Π.Α.Υ., οι οποίες από χωροταξική άποψη αποτελούν ευρύτερες περιοχές αναζήτησης θέσεων για υποδοχείς (ΠΟΑΥ ή ΠΑΣΜ) και μεμονωμένες μονάδες. Οι Π.Α.Υ. έχουν επιλεγεί μετά από αξιολόγηση χωροταξικών, περιβαλλοντικών και αναπτυξιακών παραμέτρων που έχουν προκύψει από τις μνημονευόμενες στη διάταξη αυτή διαθέσιμες μελέτες και προγράμματα, αλλά και τη

συσσωρευμένη εμπειρική γνώση, τέλος δε με την αξιολόγηση κριτηρίων περιβαλλοντικού, χωροταξικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα, όπως αναλυτικά εμφανίζεται στους πίνακες του Παραρτήματος Ι της μελέτης του Ειδικού Πλαισίου) . . . .».

Με βάση τα παραπάνω και με κριτήριο και την υφιστάμενη κατάσταση από την άποψη ύπαρξης μονάδων υδατοκαλλιέργειας (συγκέντρωση μονάδων), οι Π.Α.Υ. κατατάσσονται σε πέντε κατηγορίες που εμφανίζονται στον πίνακα 1 και αποτυπώνονται στο χάρτη «Εθνικό Πρότυπο Χωροταξικής Οργάνωσης της Υδατοκαλλιεργητικής Δραστηριότητας». Ειδικότερα, στην κατηγορία Α, κατατάσσονται οι: «Α. Περιοχές ιδιαίτερα αναπτυγμένες που χρήζουν παρεμβάσεων βελτίωσης, εκσυγχρονισμού των μονάδων και των υποδομών, προστασίας και αναβάθμισης του περιβάλλοντος». Πρόκειται για περιοχές στις οποίες υπάρχει ήδη ανάπτυξη της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας με σημαντική συγκέντρωση μονάδων. Χαρακτηρίζονται από τις ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες του θαλάσσιου περιβάλλοντος για την ανάπτυξη υδατοκαλλιέργειας, την ικανοποιητική σύνδεσή τους με αστικά κέντρα ή άλλα κέντρα κατανάλωσης των παραγόμενων προϊόντων, καθώς και από τις θετικές συνθήκες ανάπτυξης της δραστηριότητας από άποψη απαγορευτικών ή ανταγωνιστικών χρήσεων. Στις περιοχές αυτές επιτρέπεται ο εκσυγχρονισμός και η μετεγκατάσταση εντός της ίδιας ΠΑΥ. Επίσης επιτρέπεται η ίδρυση νέων μονάδων που προέρχονται από συγκέντρωση ή διάσπαση υφιστάμενων μονάδων εγκατεστημένων εντός της ίδιας Π.Α.Υ., με την προϋπόθεση να μην μεταβάλλονται η έκταση μίσθωσης και η δυναμικότητα των αρχικών μονάδων. . . .

Πρωθείται κατά προτεραιότητα η ίδρυση ΠΟΑΥ. Η εγκατάσταση νέων μονάδων – που δεν προέρχονται από συγχώνευση ή διάσπαση υφιστάμενων – και η επέκταση των υφιστάμενων πέραν των 20 στρ. επιτρέπεται μετά από έλεγχο της ποιότητας των νερών και των περιβαλλοντικών συνθηκών, που θα πραγματοποιηθεί κατά την διαδικασία θεσμοθέτησης ΠΟΑΥ, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί σωρευτικών δράσεων ως προς τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τους περιορισμούς του παρόντος. . . . II) Καθορισμός Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΟΑΥ) Οι Π.Ο.Α.Υ. στο θαλάσσιο χώρο δημιουργούνται αποκλειστικά και μόνο εντός των Π.Α.Υ. των κατηγοριών Α-Δ, της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου και οριοθετούνται από τις συντεταγμένες του περιγράμματός τους. Μπορούν να αποτελούνται από μία ή περισσότερες ζώνες. . . . Μια ΠΟΑΥ μπορεί να περιλαμβάνει μονάδες που ανήκουν σε διαφορετικές ΠΑΥ. Για την εγκατάσταση μονάδων υδατοκαλλιέργειας εντός των Π.Ο.Α.Υ. εφαρμόζονται οι προϋποθέσεις και οι περιορισμοί που θεσπίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 7 του παρόντος Ειδικού Πλαισίου. Υφιστάμενες μεμονωμένες μονάδες εντός των ΠΑΥ κατηγορίας Α-Δ μπορούν να συνιστούν ΠΟΑΥ, εφόσον βρίσκονται σε απόσταση μεγαλύτερη των 6 χλμ από το όριο άλλης ΠΟΑΥ και πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις, που ορίζονται στο παρόν Πλαίσιο. Οι ΠΟΑΥ που έχουν προταθεί μέχρι σήμερα στο πλαίσιο μελετών του ΕΠ «Αλιεία 2000-2006» και των ΠΕΠ 2000-2006, εμφανίζονται στον πίνακα 2. Ο πίνακας είναι ενδεικτικός και τα στοιχεία του απαιτούν επικαιροποίηση με βάση νέες μελέτες, οι οποίες μαζί με τις αντίστοιχες ΣΜΠΕ θα τύχουν επανεξέτασης με βάση τις

κατευθύνσεις του παρόντος Πλαισίου, την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία και τα νεότερα πραγματικά και επιστημονικά δεδομένα. Ωστόσο, ο πίνακας ενσωματώνεται στο παρόν Πλαίσιο για τις ανάγκες της επόμενης παρ. ΙΙΙΑ. . . ΙΙΙ) Καθορισμός Περιοχών Άτυπης Συγκέντρωσης Μονάδων (Π.Α.Σ.Μ.). Σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 3 οι Π.Α.Σ.Μ. αποτελούν θαλάσσιες εκτάσεις εντός Π.Α.Υ., στις οποίες αναπτύσσονται μέχρι πέντε (5) μονάδες υδατοκαλλιέργειας. Η συνολική μισθωμένη έκταση των μονάδων για το σύνολο των εκτρεφόμενων ειδών είναι κατ' ανώτατο 100 στρέμματα, ενώ η απόσταση μεταξύ των μονάδων είναι από πεντακόσια (500) μέτρα έως δύο (2) χιλιόμετρα κατ' ανώτατο όριο, μετρούμενο σε ευθεία. . . . Οι Π.Α.Σ.Μ. αποτελούν μεταβατική κατάσταση πριν τη θεσμοθέτηση Π.Ο.Α.Υ. και συγκεκριμένα: α) Ως Π.Α.Σ.Μ. θεωρούνται κατ' αρχήν οι περιοχές με συγκέντρωση μονάδων υδατοκαλλιέργειας που καταγράφονται στα οικεία Περιφερειακά Πλαίσια (Κορινθία - Αργολίδα, . . .) και οι ζώνες των Π.Ο.Α.Υ. που περιλαμβάνονται στον Πίνακα 2, ανεξάρτητα από το αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος, ως προς τον αριθμό των μονάδων, τη μισθωμένη έκταση και την απόσταση μεταξύ των μονάδων. Η οριστική τους ρύθμιση γίνεται με τη θεσμοθέτηση Π.Ο.Α.Υ., εφόσον υπερβαίνουν το ανώτατο όριο των 100 στρ. συνολικής μισθωμένης έκτασης ή/και των πέντε μονάδων. β) . . . γ) Οι Π.Α.Σ.Μ. καταγράφονται επίσης από το χωρικό σχεδιασμό υποκείμενων χωρικών επιπέδων (Περιφερειακά, ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ κ.λπ.), και αξιολογούνται οι θέσεις ως προς την καταλληλότητά τους σε σχέση με άλλες χρήσεις γης. ΙV) Μεμονωμένη χωροθέτηση. Μεμονωμένη ή σημειακή χωροθέτηση μονάδων θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας είναι δυνατή στις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1α και 1β του παρόντος άρθρου με επιπλέον τις παρακάτω προϋποθέσεις: α) Εντός Π.Α.Υ. κατηγορίας Α - Δ οι νέες μονάδες πρέπει να χωροθετούνται σε απόσταση μεγαλύτερη των 2 χλμ από άλλες μονάδες, Π.Α.Σ.Μ. ή όρια Π.Ο.Α.Υ. β) . . . γ) . . . Οι ανωτέρω αποστάσεις μετρούνται σε ευθεία. . . . V) Μετεγκατάσταση μονάδων. Πραγματοποιείται με τους όρους που ισχύουν για νέες μονάδες, με επιπλέον τους παρακάτω όρους και περιορισμούς: Η μετεγκατάσταση μονάδων επιτρέπεται εντός της ίδιας ΠΑΥ ή μεταξύ ΠΑΥ της ίδιας ή γειτονικών περιφερειακών ενοτήτων. Η μετεγκατάσταση μονάδων σε ΠΑΥ κατηγορίας Α και Β επιτρέπεται μετά τη θεσμοθέτηση Π.Ο.Α.Υ., μετά από τεκμηριωμένη γνωμοδότηση του Φορέα διαχείρισης και εφόσον δεν αυξάνεται η προβλεπόμενη από την Τεχνικοοικονομική Μελέτη συνολική μισθωμένη έκταση ή συνολική δυναμικότητα της Π.Ο.Α.Υ. . . . ». Ακολουθως, καθορίζονται οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την εγκατάσταση μονάδων υδατοκαλλιέργειας, η διαδικασία ιδρύσεως Π.Ο.Α.Υ., οι επιτρεπόμενες εγκαταστάσεις (συνοδές και υποστηρικτικές χερσαίες εγκαταστάσεις) και τα κίνητρα για μετεγκατάσταση μονάδων, τη δημιουργία νέων ή τη μετατροπή των υφιστάμενων σε βιολογικές, όπως επίσης και για την ανάπτυξη υδατοκαλλιεργείων σε απομακρυσμένες περιοχές. Στο τρίτο κεφάλαιο (άρθρα 8-9) ορίζονται οι κατευθύνσεις για τον υποκείμενο χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό και λοιπές κατευθύνσεις για τη βελτίωση ή τροποποίηση υφιστάμενων διατάξεων (περί αιγιαλού και παραλίας, για τις μισθώσεις θαλάσσιων εκτάσεων, περί

περιβαλλοντικής αδειοδοτήσεως κ.λ.π.). Στο τέταρτο κεφάλαιο (άρθρο 10) περιλαμβάνεται το πρόγραμμα δράσεως για την περίοδο 2010-2014, δηλαδή, τα μέτρα και οι δράσεις που απαιτούνται για την αποτελεσματική εφαρμογή του ειδικού χωροταξικού πλαισίου, καθώς και οι φορείς και οι πηγές χρηματοδοτήσεώς τους. Στο πέμπτο κεφάλαιο (άρθρο 11-13) ενσωματώνονται οι πίνακες 1 και 2 του παραρτήματος, που περιλαμβάνουν τις κατηγορίες περιοχών αναπτύξεως υδατοκαλλιεργειών (Π.Α.Υ.) και οι περιοχές άτυπης συγκεντρώσεως μονάδων (Π.Α.Σ.Μ.) για τη μεταβατική περίοδο που προβλέπεται στο άρθρο 5 παρ. ΙΙΙα του ειδικού πλαισίου, καθώς και Χάρτης που αποτυπώνει το εθνικό πρότυπο χωροταξικής οργανώσεως της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας και τίθενται μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις. Ειδικώς, στο άρθρο 12 (“Μεταβατικές διατάξεις”) προβλέπονται τα εξής: «1. Μονάδες θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας των οποίων οι πράξεις αδειοδότησης πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος Ειδικού Πλαισίου, θεωρούνται ότι έχουν χωροθετηθεί νόμιμα για τις πράξεις ανανέωσης των αδειών τους. 2. Μονάδες θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας των οποίων οι άδειες ίδρυσης και λειτουργίας δεν πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος Ειδικού Πλαισίου, είτε προσαρμόζονται στις διατάξεις του παρόντος είτε μετεγκαθίστανται μετά τη λήξη των αδειών τους σε Περιοχές Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (Π.Α.Υ.) ή εκτός, με τις προϋποθέσεις και όρους του παρόντος Ειδικού Πλαισίου. Σε αντίθετη περίπτωση οι άδειες καταργούνται. 3. . . . 5. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 2 και 4 του παρόντος άρθρου και για τη μετεγκατάσταση των μονάδων σε νέες θέσεις επιλογής τους, παρέχεται διάστημα τριών ετών, από την κοινοποίηση εγγράφου των εποπτευουσών υπηρεσιών, για την ολοκλήρωση της διαδικασίας μετεγκατάστασης τους ...». Τέλος, οι περιοχές Βουρλιά - Όρμος Κορακιά, Νήσος Πλατειά του Νομού Αργολίδας, όπως, επίσης, και η περιοχή του Δυτικού Σαρωνικού που βρίσκεται στους Νομούς Αργολίδας και Κορινθίας, κατατάσσονται σε Π.Α.Υ. κατηγορίας Α (βλ. Πίνακα 1 του Παραρτήματος του Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α. για τις υδατοκαλλιέργειες). Περαιτέρω, στον Πίνακα 2 του Πλαισίου περιλαμβάνονται Περιοχές Άτυπης Συγκέντρωσης Μονάδων (Π.Α.Σ.Μ.) για τη μεταβατική περίοδο του άρθρου 5 παρ. ΙΙΙα, με βάση τις προτεινόμενες Π.Ο.Α.Υ. από τις μελέτες που εκπονήθηκαν στο πλαίσιο του Ε.Π. «Αλιεία» και των ΠΕΠ. Ειδικότερα, στην Μελέτη Π.Ο.Α.Υ. Πελοποννήσου προβλεπόταν η δημιουργία τεσσάρων (4) Π.Ο.Α.Υ., με αντίστοιχες ζώνες. Συγκεκριμένα, στην Π.Ο.Α.Υ. Αργολίδας περιλαμβάνονται δύο ζώνες, η Ζώνη Α, του Όρμου Βουρλιά και η Ζώνη Β της Νήσου Πλατειά για την καλλιέργεια ιχθύων, στις αναγραφόμενες δε, με βάση της διαπιστώσεις από την εκπόνηση του Ειδικού Πλαισίου, παρατηρήσεις αναφέρεται ότι «εκτιμάται ότι η περιοχή έχει κορεστεί και δεν κρίνεται σκόπιμη η εγκατάσταση νέων μονάδων μέχρι να διευθετηθούν χωροταξικά οι υφιστάμενες.». Ακολούθως, στην Π.Ο.Α.Υ. Σοφικού - Σελόντα καθορίζονται τέσσερις (4) ζώνες για την καλλιέργεια ιχθύων και, συγκεκριμένα, η Ζώνη Α της Νήσου Πλατειά Κορινθίας, η Ζώνη Β της Νήσου Οβριός, η Ζώνη Γ του Κόρφου και η Ζώνη Δ του Όρμου Σελόντα, για τις οποίες, επίσης, «εκτιμάται ότι η περιοχή έχει κορεστεί και δεν κρίνεται σκόπιμη η εγκατάσταση νέων μονάδων μέχρι να διευθετηθούν χωροταξικά οι

υφιστάμενες». Ο πίνακας, όμως, αυτός είναι ενδεικτικός και τα στοιχεία του απαιτούν επικαιροποίηση με βάση νέες μελέτες, οι οποίες μαζί με τις αντίστοιχες ΣΜΠΕ θα τύχουν επανεξέτασης με βάση τις κατευθύνσεις του πλαισίου, την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία και τα νεότερα πραγματικά και επιστημονικά δεδομένα (βλ. και Πρ. Επεξ. 139/2014).

14. Επειδή, η χωροθέτηση της επίμαχης ιχθυοκαλλιεργητικής μονάδας στη συγκεκριμένη θέση δεν θα μπορούσε, κατά τον κρίσιμο, εν προκειμένω, χρόνο, να στηριχθεί στη μεταβατική διάταξη του άρθρου 6 παρ. 2 του ν. 2242/1994, με την οποία, σε συμπλήρωση της παραγράφου 6 του άρθρου 4 του ν. 1650/1986 (όπως ίσχυε προ της τροποποίησής της με τις, κατά τα ανωτέρω, κριθείσες ως αντισυνταγματικές διατάξεις των άρθρων 18 του ν. 2732/1999 και 18 παρ. 4 του ν. 2742/1999), προβλεπόταν ότι, σε περίπτωση που δεν είχαν εγκριθεί τα κατάλληλα χωροταξικά σχέδια και κατ' ανώτατο χρονικό διάστημα τριών ετών από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού (ν. 2242/1994), η προέγκριση χωροθέτησης ήταν δυνατή κατόπιν συνεκτιμήσεως των διαθέσιμων στοιχείων χωροταξικού σχεδιασμού της ευρύτερης περιοχής και, κυρίως, της συμβατότητας της αιτούμενης εγκατάστασης με άλλες υφιστάμενες ή προγραμματιζόμενες χρήσεις και λειτουργίες της προστασίας των ανανεώσιμων ή μη φυσικών πόρων, καθώς, επίσης, και των κατευθύνσεων των περιφερειακών και τομεακών αναπτυξιακών προγραμμάτων, προκειμένου να «τεκμηριώνεται η καταλληλότητα του τόπου εγκατάστασης της αιτούμενης δραστηριότητας και να διασφαλίζεται η βιώσιμη ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής». Δεν θα μπορούσε, επίσης, κατά τα εκτιθέμενα στην ενδέκατη σκέψη, η εν λόγω χωροθέτηση να στηριχθεί στη διάταξη του άρθρου 12 παρ. 21 του ν. 3851/2010. Περαιτέρω, οι προσβαλλόμενες πράξεις δεν θα μπορούσαν να έχουν ως έρεισμα το ΠΠΧΣΑΑ Περιφέρειας Πελοποννήσου, το οποίο, αντιθέτως, προτείνει, κατά τα εκτιθέμενα σε προηγούμενη σκέψη, για τους Νομούς Κορινθίας και Αργολίδας, την «αναστολή» χωροθέτησης νέων μονάδων μέχρι τον καθορισμό «ειδικών ζωνών υδατοκαλλιεργειών», προκειμένου να αποφευχθούν «πιθανά προβλήματα ανταγωνισμού ή σύγκρουσης μη συμβατών μεταξύ τους χρήσεων», ενώ προβλέπει ότι, για τον ενδιάμεσο χρόνο, η χωροθέτηση νέων μονάδων υδατοκαλλιέργειας θα πρέπει να γίνεται μόνο μετά από σχετική πρόβλεψη γενικού πολεοδομικού πλαισίου ή ΣΧΟΟΑΠ (βλ. σελ. 20791 και 20796 ΠΠΧΣΑΑ Πελοποννήσου). Και ναι μεν στους άξονες δράσεων που πρέπει να προωθηθούν στον πρωτογενή τομέα προβλέπεται ο εκσυγχρονισμός, η επέκταση και η μετεγκατάσταση μονάδων υδατοκαλλιεργειών, τούτο, όμως, υπό την προϋπόθεση ότι θα εκπονηθεί, για κάθε περίπτωση, «μελέτη καθορισμού ειδικών ζωνών για την εγκατάσταση και λειτουργία τους», εν προκειμένω δε, μελέτη με αυτό το περιεχόμενο δεν προκύπτει ότι είχε εκπονηθεί κατά το έτος 2007, οπότε εκδόθηκε η προσβαλλόμενη ΑΕΠΟ (βλ. και επόμενη σκέψη, πρβλ. και ΣΤΕ 4986/2014 επταμ., σκ. 10, σύμφωνα με την οποία σχετική μελέτη ολοκληρώθηκε το έτος 2010). Το ζήτημα της χωροθέτησης της επίδικης μονάδας δεν μπορεί, εξάλλου, να θεωρηθεί ότι ρυθμίζεται από τις διατάξεις του ειδικού χωροταξικού πλαισίου για

τις υδατοκαλλιέργειες, με το οποίο η περιοχή χωροθετήσεως του έργου χαρακτηρίζεται ρητώς ως Περιοχή Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών Κατηγορίας Α (περιοχές ιδιαίτερα αναπτυγμένες), προεχόντως διότι το ειδικό αυτό πλαίσιο δεν ήταν εν ισχύ κατά τον χρόνο έκδοσης των προσβαλλόμενων πράξεων (ΣΤΕ 4901, 3834/2013). Δεν μπορούν, εξάλλου, να τύχουν, εν προκειμένω, εφαρμογής οι πάγιες διατάξεις του ειδικού πλαισίου, καθόσον τούτο θα προϋπέθετε τη διενέργεια σειράς εκτιμήσεων και αξιολογήσεων που δεν μπορούν να γίνουν πρωτογενώς από τον ακυρωτικό δικαστή (πρβλ. ΣΤΕ 3834/2013), αλλά μόνον από τις αρμόδιες προς τούτο διοικητικές αρχές.

15. Επειδή, όπως βεβαιώνεται στο 34551/1111/30.4.2015 έγγραφο του Τμ. ΠΕ.ΧΩ. της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου προς το Συμβούλιο της Επικρατείας, η θέση «Βόρεια του Ασπροβουνίου» του Δήμου Επιδαύρου, στην οποία επετράπη η εγκατάσταση της επίδικης μονάδας, δεν έχει καθορισθεί ως περιοχή οργανωμένης ανάπτυξης υδατοκαλλιεργειών (Π.Ο.Α.Υ.), μετά από τήρηση της διαδικασίας του άρθρου 24 του ν. 1650/1986, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 10 του ν. 2742/1999, ούτε έχει προβλεφθεί η περιοχή χωροθέτησης της εν λόγω μονάδας από εγκεκριμένη ζώνη οικιστικού ελέγχου ή από χωροταξικό ή άλλο ρυθμιστικό σχέδιο ως περιοχή κατάλληλη για την ανάπτυξη αντίστοιχων δραστηριοτήτων. Επομένως, η αδειοδότηση της μονάδας αυτής με τις προσβαλλόμενες πράξεις δεν ευρίσκει έρεισμα σε ισχύοντα χωροταξικό σχεδιασμό. Η έλλειψη, εξάλλου, αυτή δεν καλύπτεται από τις μελέτες που επικαλείται η παρεμβαίνουσα, οι οποίες υποκαθιστούν, κατά τους ισχυρισμούς της, την απουσία του απαιτούμενου χωροταξικού σχεδιασμού. Ειδικότερα, τις συνταγματικές απαιτήσεις περί χωροταξικού σχεδιασμού δεν πληροί η πανελλαδικού επιπέδου μελέτη που εκπονήθηκε το 2000 από τη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος του Υ.ΠΕ.Χ.Ω.Δ.Ε., με τίτλο «Στρατηγικό Πλαίσιο Κατευθύνσεων για την Ανάπτυξη των Θαλασσιών Υδατοκαλλιεργειών στην Ελλάδα, Γ΄ Φάση» και στην οποία η περιοχή εγκατάστασης της ένδικης μονάδας εντάσσεται εντός της περιοχής VIIα «Ακτές Δυτικού Σαρωνικού» και, συγκεκριμένα, στην προτεινόμενη «Ζώνη Ιχθυοκαλλιεργειών Σολιγείας» (ζώνη 1.1.26). Και τούτο, διότι η συγκεκριμένη μελέτη αφενός μεν δεν κατέληξε σε θέσπιση δεσμευτικών ρυθμίσεων περί καθορισμού ζωνών αναπτύξεως ιχθυοκαλλιεργειών, αφετέρου δε, δεν προκύπτει ότι σε αυτήν περιέχεται εκτίμηση ως προς τις δυνατότητες ανάπτυξης της ιχθυοκαλλιέργειας και για τις ακτές του Ν. Αργολίδας, και, μάλιστα, για τη Ζώνη 1.1.26 Σολιγείας, εντός της οποίας, κατά τους ισχυρισμούς της παρεμβαίνουσας, έχει εγκατασταθεί η επίδικη μονάδα της, αφού δεν γίνεται κάποια εκτίμηση ως προς το επιτρεπτό ή την καταλληλότητά της για την υποδοχή νέων μονάδων ιχθυοκαλλιέργειας, αλλά επισημαίνεται μόνο ότι «οι θέσεις στις οποίες υπάρχει σήμερα συγκέντρωση μονάδων υδατοκαλλιέργειας [και] θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ΖΩΝΕΣ ιχθυοκαλλιέργειας, ώστε να χωροθετηθούν και να περιγραφούν τα χαρακτηριστικά των μονάδων που θα είναι εγκατεστημένες σ' αυτές . . .». Περαιτέρω, ούτε η μελέτη του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,

με τίτλο «Μελέτη καθορισμού περιοχών οργανωμένης ανάπτυξης θαλασσίων υδατοκαλλιεργειών (Π.Ο.Α.Υ.) στην Πελοπόννησο», ούτε η μελέτη του ΥΠΕΧΩΔΕ του έτους 1999 «Γενικές Κατευθύνσεις για την Ανάπτυξη Περιοχών Ειδικά Ρυθμιζόμενης Πολεοδόμησης (ΠΕΡΠΟ) – Νομός Αργολίδας», προσδίδουν έρεισμα στη χωροθέτηση της επίδικης μονάδας, διότι ούτε και οι μελέτες αυτές κατέληξαν σε θέσπιση δεσμευτικών ρυθμίσεων περί καθορισμού ζωνών αναπτύξεως ιχθυοκαλλιεργειών (ΣΤΕ 347-46/2013, 5447, 2917/2012). Ενόψει τούτων, οι προσβαλλόμενες πράξεις εκδόθηκαν μη νομίμως και πρέπει, για το λόγο αυτό, βασίμως προβαλλόμενο, να ακυρωθούν κατ' αποδοχή της υπό κρίση αιτήσεως. Πρέπει, εξάλλου, να απορριφθεί η ασκηθείσα παρέμβαση.

16. Επειδή, μετά την αποδοχή της αιτήσεως για τον προαναφερόμενο λόγο, η εξέταση των λοιπών λόγων ακυρώσεως αποβαίνει αλυσιτελής.